

A. Hans' Kinderbibliotheek - Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr. 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels :

300. 't Portiertje van Roeselaere. — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstig Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. — De Bannelingen. — 305. In het wilde Land.
— 306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. —
308. De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van
Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het
Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheim-
zinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315.
Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De
Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. —
319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. —
321. Het Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy.
— 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te
Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig
avontuur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte
Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare
soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige
Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe.
— 336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. —
338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. —
340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. —
342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van
den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

Drukk. Standaert-Van Steene, Maldegem. — Tel. 151.

85Ct

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

TWEEDE DRUK.

Nr. 340.

DE ZWARTE RUITERS

door

A. HANS

IN A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK
zijn voortdurend meer dan drie honderd verschenen
boekjes beschikbaar. — Vraag ze in de boekwinkels
en aan de dagbladverkoopers.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De Zwarte Ruiters

DOOR

A. HANS

TWEEDE DRUK

Nr. 340

DE ZWARTE RUITERS

I.

Op een Junidag van het jaar 1542 zat Rochus, de oude schaper, bij zijn kudde op de heide, tusschen Hoogstraten en Antwerpen.

't Was na den noon. Rochus, die op zijn honden kon vertrouwen, wilde zijn gewoon slaapje doen, in de schaduw van een boom. Maar 't lukte niet. De oude man was ongerust. Hij had van een marskramer onrustwekkende tijding gehoord. En al dikwijls had hij zijn blik over de heide laten glijden, als verwachtte hij vijanden.

Hij richtte zich dan ook dadelijk op, toen hij zijn naam hoorde. Een knaap van achttien jaar stond voor hem.

— Ha ! Rolf, zijt gij het ? vroeg hij.

— Slecht nieuws, Rochus. Maarten van Rossum is te Hoogstraten !

— Maarten van Rossum, ja, zoo noemde de kramer, die mij dezen morgen naar den weg vroeg, den

aanvoerder van een rooversbende. Die van Rossum kwam van Den Bosch. En is hij nu al te Hoogstraten?

— Ja... Ik ben haastig van daar gevlucht, want men zegt dat de soldaten naar hier zullen komen. O, ze zien er zoo wreed uit ! Er is ook een afdeeling te paard bij, welke men de «Zwarte Ruiters» noemt. Men zegt dat zij stelen en moorden.

— En wat gaat gij nu doen ?

— Ik zal moeder naar Antwerpen brengen.

— En de heer van Meerdal, onze goede beschermmer, moet hij niet gewaarschuwd worden ? Mijn beenen zijn te stram, anders liep ik er heen. Doe gij het, Rolf.

— Maar, Rochus, mijn moeder is mij toch nauwer aan 't hart....

— En de goede vrouw Meerdal, die tijdens uw moeder's ziekte zelve in uw hut kwam, en uw moeder van den dood redde !

— Maar...

— Luister, Rolf, ik zal naar uw moeder gaan en haar zeggen, dat ze zich voor de reis moet gereed maken. Loopt gij intusschen naar 't kasteel en waarschuw onzen heer. De vijanden zullen nog wel een nacht in Hoogstraten blijven. Kom, aarzel niet. Het is uw plicht.

— Welnu, ik zal 't doen. Maar haast u, Rochus. En zeg moeder, dat ze zich gereed maakt voor de vlucht naar Antwerpen !

— Wees gerust, brave jongen, en gij ook, spoed u !

Rolf snelde heen. 't Was of de «Zwarte Ruiters» hem reeds op de hielen zaten. Maar hij moest zijn moeder in veiligheid brengen. Weldra zag hij in de verte de torentjes van een kasteel. Hijgend kwam hij voor de ophaalbrug aan. Lambrecht, de portier, zag hem verwonderd aan.

— 't Is of de duivel u achtervolgt ! zei hij lachend 't Is nog wat vroeg voor de spoken en de geesten. 's Nachts, ja, dan zou ik ook niet gaarne alleen over de heide dwalen. Nu schijnt de zon.

— Lach niet, Lambrecht, er is een duivel te Hoogstraten.

De portier schrok. De kwade tijding van een naderend leger was in het kasteel niet onbekend.

— Vertel op ! sprak hij gejaagd.

In enkele woorden verhaalde Rolf de aankomst van Maarten van Rossum te Hoogstraten.

— En mijnheer is te Antwerpen ! riep Lambrecht op spijtigen toon.

Een schoone vrouw, met een kind aan iedere hand, kwam over het voorhof. 't Was vrouw van Meerdal. Zij herkende Rolf.

— Is uw moeder weer ziek ? vroeg zij vriendelijk. Gij ziet er zoo angstig uit.

Nu vertelde de portier wat hij zoo juist vernomen had. De edelvrouw verbleekte.

— Spoedig ! gebod ze. Iemand naar de stad, om mijnheer te waarschuwen.

— Het ware toch veiliger zoo gij zelve met de kinderen aanstonds naar Antwerpen reisdet, zei Lambrecht eerbiedig.

— Eerst moet mijnheer hier zijn. Wij zullen zijn beslissing hooren. Intusschen kan ik mij voor de reis gereed maken. En u, Rolf, dank ik voor uw mededeeling.

Een gedachte schoot Rolf door 't hoofd. Hij wilde iets vragen, maar durfde niet. Hij werd bleek en rood. De edelvrouw bemerkte het.

— Welnu, sprak ze minzaam. Wat is er ?

— Mijn moeder... wij zouden ook naar de stad willen, stamelde Rolf.

— Ha ! ik begrijp u ! Zeker, jongen, breng uw moeder maar hier. Zij is te oud om die groote reis te voet te doen. Wellicht zullen wij ons kasteel verlaten. Er zal in onze koets een plaatsje voor uw moeder zijn.

Rolf dankte de vriendelijke vrouw, en voort spoedde hij zich weer naar moeder, om haar te behoeden voor 't geweld van den vreemdeling.

— Ik zal Hugo naar Antwerpen zenden, hernam vrouw van Meerdal, en zuchtend ging zij naar de woning.

En wel was er reden tot ongerustheid. Karel V was toen heer van ons land. Hij vertoefde nu in Afrika, om de roovers van Algiers te straffen. Frans I

koning van Frankrijk, wilde Karel land ontnemen en had zich verbonden met den hertog van Gelderland, die nu zijn veldheer Maarten van Rossum naar hier zond. Van Rossum voerde het bevel over de «Zwarte Ruiters» en een leger voetvolk, allen ruwe kerels, die strijd voerden om te plunderen en te rooven. Van Rossum wilde nu naar Antwerpen, toen een rijke stad, waar veel buit te behalen was. En waar de «Zwarte Ruiters» reden, lieten ze sporen van hun verwoesting achter. Dat wist men ook in de Kempen.

II.

Kathelijne, de moeder van Rolf, zat met een jonger kindje in de plaggen hut. Zij was weduwe, maar bezat wat land en een koe, en met de hulp van Rolf, kon ze haar brood verdienen. Rochus, de herder, was geweest met de slechte tijding. Moeder moest zich gereed maken voor de vlucht, had Rolf laten zeggen. Maar vrouw Kathelijne kon zoo gauw nog niet besluiten haar huisje te verlaten. Misschien kon dat leger een anderen weg volgen...

Zij dacht hierover na, toen ze gerucht hoorde. Haar Liesje kwam binnen geloopt en zei verschrikt :

— Daar zijn vreemde mannen, moeder.

Vrouw Kathelijne ging naar buiten. Ze ontstelde. Er stonden eenige soldaten. Een man had de koe al uit de kleine weide gehaald.

— O, wat wilt ge ? vroeg vrouw Kathelijne.

— Die koe moet met ons mee. En houd u maar stil. Gij hebt met mannen van meester van Rossum te doen, antwoordde de aanvoerder.

— Ik ben een arme weduwe.

— Dat kan ons niet schelen !

Kathelijne barstte in tranen uit.

— Heb medelijden ! smeekte ze. Ik heb niets anders dan die koe...

— Onze soldaten moeten eten... en stop nu uw mond dicht, anders worden we kwaad ! klonk het terug.

De soldaten dreven de koe heen, die droevig loeide.

Er zwierven reeds groepen rond, om vee naar Hoogstraten te drijven.

Schreiend keerde Kathelijne in huis terug. Zij was nu een doodarme vrouw. Maar ze dacht aan Rolf. Als hij de soldaten ontmoette en de koe herkende, zou hij niet zwijgen... En ze zouden hem dooden ! Zij moest Rolf waarschuwen.

En met Liesje trad zij weer buiten. Zij volgde de roovers.

* * *

Rolf kwam van 't kasteel. Eerst zag hij een andere groep, die de schapen van Rochus mee voerden. Rolf bemerkte den herder niet en meed de bende. Hij begreep dat er reeds voorposten van Maarten van

Rossum door de Kempen zwierven. Het was dus hoog tijd om te vluchten.

Toen Rolf door een dennenbosch was gegaan, bemerkte hij eensklaps de mannen, die zijn moeders koe meevoerden. En toen zag hij ook zijn moeder en Liesje. Waren ze gevangen genomen ? Hij snelde naar hen toe.

— Rolf, zeg niets... laat die kerels gaan ! sprak vrouw Kathelijne. Zij hebben onze koe mee... Maar zij zouden u dooden....

— Onze koe ! kreet Rolf.

Hij liep naar de soldaten.

— O, geef ons de koe terug ! smeekte hij. Wij zijn arme lieden !

— Nog een die ons de ooren van 't hoofd zou zagen ! bromde de aanvoerder. Wel, gij zijt een kloeke knaap en kunt in ons leger dienen als gids, vervolgde hij.

En op een wenk, grepen de anderen Rolf vast.

— Als gij u verzet, dooden wij u ! dreigde de geweldenaar.

Vrouw Kathelijne kwam nader.

— Houd de koe, maar geef mij mijn zoon terug ! smeekte ze.

— Wij nemen ze alle twee mee ! spotte de aanvoerder.

— Moeder, ga naar vrouw van Meerdal ! riep Rolf nog.

Dan stapte hij met de soldaten mee. O, wat was dit alles gauw gegaan. Hij hoorde het geschrei van zijn moeder. Maar wat kon hij anders doen dan gehoorzamen !

Verschillende groepen vereenigden zich. Zij hadden koeien, schapen, geiten. Rolf moest evenals andere gevangenen helpen om de dieren naar Hoogstraten te drijven.

Hoogstraten was vol soldaten. Velen waren dronken. Er heerschte groote verwarring. Plots zag Rolf de kans om een zijstraatje in te loopen. Hij klom over een haag en kwam in een verlaten tuin. Hij verborg zich in een prieel tot 't geheel donker was. Hij bad om hulp aan God. Hij wilde naar moeder terug.

Eindelijk waagde hij zich weer buiten. En spoedig was hij op de heide. Verheugd snelde hij voort. Maar hij moest zijn haast matigen. Hij was al zoo moe na al de avonturen van dezen vreemden dag.

III.

Op dien zelfden zomeravond was een voornaam gezelschap bijeen in het huis van den edelman Happaert, bij de Kipdorppoort te Antwerpen. De heeren zaten aan den maaltijd. Daar waren de burgemeesters Lancelot van Ursel en Nicolaas de Schermere, de heeren van Immerseele, Crombach, en ook de heer van Meerdal, bij wiens kasteeltje de hut van vrouw Kathelijne stond.

Men sprak over Maarten van Rossum. Men had gehoord, dat de Geldersche veldheer naar 't bisdom Luik trok. Maar anderen beweerden, dat hij het rijke Antwerpen wel eens tot doel kon kiezen...

— Kom, kom, sprak de heer Happaert, laten wij de toekomst nu niet te donker inzien, want wij weten dat van Rossum zich voor het bisdom Luik en dus nog verre van ons bevindt.

— Gij zegt de waarheid, heer Happaert, antwoordde burgemeester van Ursel. Doch 't is met dien rooverhoofdman als met de sprinkhanen, waarvan ons de reizigers, die in Tunis vertoefden, vertellen. Men weet niet, welke richting ze zullen nemen, doch de weg, dien ze achter zich laten, is des te beter kenbaar! Wij allen hebben gehoord, hoe die zelfde van Rossum naar Den Haag trok en niets naliet, dan afgebrande dorpen en puinen van hoeven en kloosters, en veel lijken.

— Meent gij, viel nu de Schermere in, dat de bisschop van Luik den Gelderschen veldmaarschalk door zijn land zal laten trekken, om hem toe te staan zich met Frans I te vereenigen ? De bisschop weet even goed als wij, wat zulk een doortocht beteekent. Dat is de ondergang ! En dan ligt voor die troep spitsboeven slechts één weg open : door de Kempen naar Antwerpen.

— Blijft gij dezen nacht hier, heer van Meerdal ? vroeg de gastheer aan den edelman uit de Kempen.

— Van ganscher harte dank voor uw gastvrij aanbod. Doch in deze roerige tijden mag ik des nachts niet uithuizig zijn. Straks rijd ik terug.

— Ook al bang voor dien Maarten ? schertste Crombach.

— Gij weet, hernam van Meerdal, dat mijn huis op zijn weg ligt, zoo de geweldenaar naar Antwerpen wil.

— Verwacht gij hem dan nog dezen avond ? klonken eenige verwarde stemmen.

— De vergelijking met die sprinkhanen was juist, antwoordde de ridder. 't Is of dergelijke bandieten reuzenpassen kunnen afleggen !

Een half uur later zei een page :

— Heer van Meerdal, iemand uwer bedienden wil u spreken.

Een bode ! Wat mocht dat beteekenen ? De heer van Meerdal ging bij hem.

— Hugo ! riep de ridder verwonderd. Wat is er ?

— Wij ontvingen bericht, dat Maarten van Rossum Hoogstraten ingenomen heeft. Mevrouw zendt mij om u dit te zeggen. Er zijn reeds soldaten in de Kempen aan 't stroopen.

— Maarten van Rossum heeft Hoogstraten veroverd ! riep de heer van Meerdal het gezelschap in de groote zaal toe.

Deze tijding was het sein tot een algemeen opbreken. De burgemeesters en alle edellieden begrepen

volkomen dat er in deze oogenblikken gehandeld moest worden, om het dreigend onheil af te keeren. Maarten van Rossum en zijn leger van spitsboeven te Hoogstraten, op weg naar Antwerpen dus !

Weinige oogenblikken later reden van Meerdal en zijn dienaar Hugo, snel den grooten landweg naar 's Hertogenbosch op.

Zonder buitengewone ontmoetingen bereikten ze het kasteel. De brug was opgehaald, maar de portier waakte. Hugo floot op een bekende wijze.

— Heer, zijt gij daar met Hugo ? klonk het uit een torenraam.

— Ja, Lambrecht, antwoordde de edelman. Alles wel met mevrouw en de kinderen ? vroeg hij.

— Ja... Maar pas op, heer ! Een half uur geleden zag ik een man rond sluipen. Hij beweerde, dat hij Rolf was van vrouw Kathelijne. Dat kan niet, want die jongen is al gevangen genomen en mee gevoerd naar Hoogstraten. Het is voorzeker een spion, die me wilde verlokken de brug neer te laten, en wie weet hoeveel kerels er in den omtrek verdoken zitten om dan binnen te dringen.

— Daar is iemand, fluisterde Hugo, en hij trok zijn zwaard.

Maar 't was Rolf, die de stemmen gehoord had en nu uit het gras oprees, waar hij doodelijk vermoeid neergezonken was, toen Lambrecht hem niet binnen wilde laten.

— Ik ben waarlijk Rolf, Ik kon uit Hoogstraten vluchten.

— Ja, 't is de jongen van vrouw Kathelijne, zei Hugo.

Lambrecht was al te wantrouwig geweest. De brug zonk neer. Rolf zag zijn moeder en Liesje terug. En hij deed zijn verhaal.

— Dadelijk naar Antwerpen ! besliste de heer van Meerdal. Wij kunnen hier niet blijven... De «Zwarte Ruiters» zijn veel erger dan de voorposten en zij sparen niemand.

IV.

Eenige dagen later verbleven vrouw Kathelijne en haar kinderen in een achterbuurt van Antwerpen, want zoo mocht de Arme Beuckelaerstraat met recht genoemd worden. De scheiding van de heide was aan de weduwe zwaar gevallen. Maar zij verheugde zich dat Rolf zich weer bij haar bevond.

't Was druk in de Scheldestad. Al liet de gevreesde van Rossum nog op zich wachten, toch wist men, dat hij op de loer lag. Hier goot men geschut- en kanonkogels, daar voerde men zware steenen naar de vesten. Men vervaardigde pekreepen, welke moesten dienen om brandende, den vijanden om den hals geworpen te worden. Op de wallen zelfs was een groote schare arbeiders aan 't werk. De tuinen van

vele huizen kwamen op de vesten uit ; deze hoven moesten vernield worden, want 't was noodig dat men van alle zijden de vesten bereiken kon. En aan den buitenkant eveneens wierp men eenige woningen neer ; want hierin zouden de vijanden zich kunnen verschuilen en beveiligen. De vrouwen ook staken een handje toe en groeven, kruiden, maakten hoepels, kaptten kogels, zoo ijverig als de mannen.

De poorters, de ambachten, de kooplieden, met het krijgsvolk door hen aangeworven, werden in twaalf groepen verdeeld en iedere groep werd een post op de wallen aangewezen. De adel der stad voerde hen aan. Mannen als Happaert, Crombach, Van Ranst, Van Ursel, Van de Werve, weken ter nauwernood van de vesten. Er heerschte de grootste eensgezindheid. Met alle krachten zou men beletten dat de geliefde stad een prooi der roovers worden zou.

Cornelis van Spangen, een bekwaam krijgsman, had 't opperbevel over de gewapende burgers. Een muurschildering op het stadhuis van Antwerpen stelt voor, hoe burgemeester Van Urselen 't bevel over de burgerscharen aan schepen Van Spangen toevertrouwde (Leyszaal).

Eindelijk, op den avond van den 24en Juli, verscheen de geweldenaar. Van Rossum vestigde zijn hoofdkwartier op den huize Vordenstein, bij Merxem. De voorposten van zijn leger lagen in den Pothoek, op het St.-Willebrordusveld.

Nu verwachtte men den aanval. Maar een dag verliep, zonder dat er van de zijde des vijands iets verricht werd. Geen enkele verschansing werd opgeworpen, niet de geringste loopgracht gegraven. De maarschalk van den Gelderschen hertog hield feest met zijn oversten op Vordenstein, al was hij toch zeker van zijn rijke prooi.

* * * *

Op den avond van de aankomst der vijanden, zat Rolf met zijn moeder in 't eenig vertrek van hun kleine woning. Eensklaps, zonder geroep of geklop, trad iemand binnen. De bezoeker was in een wijden mantel gehuld en een neervallende hoed verborg grootendeels zijn gelaat.

— Wie zijt gij ? vroeg Rolf verbaasd.

— Een goede vriend, antwoordde de ander, zonder echter zijn hoofddekse af te nemen of zelfs maar te verschuiven, want blijkbaar wilde hij onbekend blijven. Gij lijdt armoede, vervolgde hij. Ik weet het. Ge zijt uit de Kempen naar hier moeten vluchten. En dat is hard. Maar ik kan u helpen. Ja, ik weet wel dat men u nu en dan een stuk brood toewerpt, gelijk men het een hond doet, maar den klank van 't geld kent ge niet.

De vreemdeling liet goud rammelen.

— Ik wil u een middel aan de hand doen, om geld te verdienen, vervolgde hij.

— Een eerlijk middel ? vroeg Rolf snel.

— Ja, een eerlijk middel ! Wilt gij in mijn dienst treden ?

— Maar ik moet toch eerst weten wie gij zijt, wat ik bij u moet verrichten en nog veel meer, hernam Rolf.

— Dat alles zal ik u mededeelen, zoo gij met mij mee gaat.

— Kunt gij 't nu niet zeggen ?

— Weeral dat wantrouwen ! Zie, ten teeken dat ik het goed met u meen, geef ik u reeds een voor-schot. Men heeft mij verteld, dat gij een flinke jongeling zijt, een goede zoon. Zoo iemand heb ik juist noodig. Maar hier kan ik alles niet uitleggen. Kom met mij mee.

De man legde eenige kronen op de tafel.

— Maar wat wilt gij van mij ? Dat ten minste kunt gij toch zeggen, heer. Alles is zoo raadselachtig, zoo geheimzinnig, zei Rolf.

— Wilt gij dan niet gaarne geld verdienen, om uw moeder van het noodige te voorzien ? Ik bemerk hier genoeg dat gij gebrek lijdt. En ik bied u de gelegenheid aan geld te verdienen en gij stribbelt tegen.

— Ik lijd geen gebrek, zei de weduwe, en wat uw aanbod betreft ik ook zou gaarne weten welke diensten gij van mijn zoon verlangt.

— Welnu, luister dan ! Vooreerst heb ik hem noodig in 't belang van de stad.

— Ha ! ik begin u te begrijpen, hernam Rolf driftig. Gij zijt geen afgezant der stadsoverheid, want wat zou deze van mij verlangen ? Bovendien ik heb mijn plaats op de wallen, want ik dien een heer, aan wien ik trouw zal blijven.

— Hoe, gij dient een heer ?

— Zeker, ik sta onder 't bevel van heer van Meerdal .

— Een milde heer, die u hier in deze stulp stopt ! Wees toch niet dom ! Wat kunnen u de heeren schelen ! Die laten u draven als een hond ! Mijnheer van Meerdal zal niet in zulk een krot zitten als dit !

— Heer, houd uw geld ! zei Rolf. Uw handelwijze lijkt mij niet eerlijk toe ! Toe, ga heen. Ik laat mij niet tot verraderswerk verlokken. Want dat is het.

— Verraderswerk ! Gij durft...

— Ik verzoek u heen te gaan, zoo niet roep ik om hulp !

Met een vloek verliet de man de woning.

— Weeral mislukt ! mompelde hij. En toch, men had mij verzekerd, dat deze arme drommel goed wat geld gebruiken kan, dat hij voor zijn moeder door een vuur zou vliegen. En hij weigert zelfs naar mij te luisteren ! Ik moet elders zoeken, want Maarten van Rossum zal in de stad geraken. Ik wil de hooge som verdienen.

— Moeder, nu weet ik wie die man is, zei Rolf. Het is de koopman uit de andere straat. Hij speelt voor

verrader ! Gij weet toch, dat er Geldersche kooplieden in de stad zijn. Velen werden uitgedreven, andere legden den eed van getrouwheid af. Hij is een Gelderschman juist als van Rossum. Ik ga naar mijn meester ; hij moet het weten. Ik zal dit bloedgeld meenemen, als bewijs mijner woorden, ofschoon hij mij toch gelooven zou.

— Ja, doe dat, mijn zoon. Maar voorzichtig op straat, nietwaar ?

— Wees gerust, moeder, ik ben weldra terug.

Rolf verliet de woning. Eensklaps sprong een man, die zich tegen een woning verborgen had, naar hem toe. Eer hij zich verweren kon, voelde Rolf zich vastgegrepen.

— Help, help ! riep hij.

— Uw laatste uur is geslagen ! siste de aanrander.

Maar Rolf wrong zich om, geraakte met een hand vrij, gaf den booswicht een klap op den arm, zoodat het wapen viel. Rolf verweerde zich uit alle macht terzelfdertijd om hulp schreeuwende. Hij wist het, 't was een strijd op leven en dood, want hij herkende den bezoeker van daar straks, den eerloozen verrader.

Ginds naderden mensen. En de aanrander vluchtte.

Rolf voelde een snerpande pijn in den arm. Maar hij hield zich goed. Hij liep vlug een zijstraat in. Hij was nu bevrijd en wilde niet opgehouden worden.

Hij kwam bij de Kipdorppoort aan het huis van

den heer Happaert, bij wien van Meerdal en zijn vrouw en kinderen verbleven.

De portier kende Rolf, en liet hem in een zijkamer. Weldra verscheen de heer van Meerdal.

— Wel, Rolf, wat is er ? vroeg deze vriendelijk.

De jongen vertelde wat er hem overkomen was.

— Dat is ernstig, zei de heer van Meerdal. Maar er vloeit bloed uit uw mouw....

— Ja, ik ben gewond...

— Laat zien....

— Een dolksteek...

— Kom mee ! hernam de heer van Meerdal.

Hij bracht Rolf bij den heer Happaert. Deze hoorde nu ook de zonderlinge geschiedenis. Hij ontbood een heemeester.

— En gij meent dien man te kennen ? vroeg de heer Happaert.

— Ja... Hij woont achter onzen hoek.

— Hij moet ook u min of meer gekend hebben, daar hij wist dat gij uit de Kempen gevlucht waart. Wel, ik zal den burgemeester waarschuwen. Verraad binnen in de stad is erg. Als die kerel helpers vindt kan hij met zoo'n groep helpers zich aanbieden om op een avond de wacht te houden op de wallen en den vijand binnen laten. Wie weet, hoeveel schelmen hij reeds omgekocht heeft ! Gij zijt een flinke knaap.

De heemeester kwam en reinigde en verbond de wonde, welke gelukkig niet zeer diep was.

't Duurde niet lang of burgemeester Van Ursel kwam zelf om het geval te onderzoeken. Rolf toonde hem het geld, door den vreemdeling achtergelaten en deed weer zijn verhaal.

Rolf ging toen met den burgemeester mee om het huis te toonen, waar, naar zijn meening, de schuldige verbleef. Zij bespiedden het zeer omzichtig.

— Ga nu naar uw moeder, zei de burgemeester, toen zij wat verder waren. Ik geloof dat gij gelijk hebt, want in dat huis woont inderdaad een Gelderschman. Hij heeft trouw gezworen aan Antwerpen, maar hij kan zijn woord schenden. Ik weet, dat hij in den laatsten tijd in zijn zaken verliezen heeft geleden en misschien wil hij door verraad veel geld verdienen. Gij hebt de stad een grooten dienst bewezen. Ik zal uw huis laten bewaken, want die schurk is in staat u nog te dooden.

Rolf keerde naar de kleine woning terug, waar moeder hem met ongeduld verwachtte. De goede vrouw schrok zeer, toen zij den verbonden arm van Rolf zag en het verhaal hoorde.

Eeven later klopte iemand op de deur. Hij maakte zich bekend als een schoutsknecht, een politiemann van dien tijd.

— Ga maar rustig slapen, zei hij. Ik houd hier in de buurt de wacht.

Liesje lag al lang te bed. En Kathelijne en Rolf begaven zich ook ter ruste. Maar Rolf lag lang wak-

ker. Hij had trouwens nog pijn in de wonde, al kloeg hij niet.

Den volgenden morgen werd hij op het stadhuis ontboden.

Rolf was pas op. Hij gevoelde zich duizelig, al had hij tot zijn moeder gezegd dat hij niet ziek was.

— Blijf niet te lang weg. Gij kunt vandaag niet naar de vesten, gij ziet er bleek uit, sprak vrouw Kathelijne.

Rolf ging heen. Hij moest in de burgemeesterskamer komen. Daar schrok hij toch even. Er bevonden zich twee gevangenen.

— Welnu, Rolf, vroeg de burgemeester, kent gij een dezer mannen ?

— Ik ken ze alle twee, antwoordde de jongen, zonder aarzelen. Die eene is de koopman, die bij ons achter den hoek woont en gisteravond in ons huis kwam.

— Ik ben niet bij u geweest, beweerde de beklagde.

— En wie is de ander ? vroeg de burgemeester.

— Een soldaat in het leger van Maarten van Rossum.

— Ik ? Waar haalt gij het uit ! spotte de tweede gevangene.

Hij was tegen den morgen in het huis van den Gelderschman met dezen aangehouden.

— Gij waart den aanvoerder van de mannen, die

onze koe weg haalden en mij mee voerden naar Hoogstraten, hernam Rolf. Ik ben zeker, dat moeder u ook zal herkennen.

— Wel, ik zal om uw moeder zenden, zei de burgemeester.

De twee gevangenen beweerden, dat Rolf loog.

— Uw spraak is toch ook Geldersch, sprak de burgemeester tot den tweeden gevangene.

— Ik ben een Gelderschman, een neef van Gerrit, en ik was voor zaken bij hem gekomen, nog voor Maarten van Rossum in Hoogstraten aankwam.

— Wij zullen 't onderzoeken, hernam de burgemeester.

Wat later kwam vrouw Kathelijne binnen. Zij wist nog niet, waarvoor zij hier geroepen was.

— Kent gij deze mannen ? vroeg de burgemeester naar de gevangenen wijzend.

Vrouw Kathelijne keek ze aan.

— Die eene, is gister avond bij ons geweest, zei ze dan. Ja, ik herken hem, al drukte hij zijn hoed diep over zijn hoofd.

— En die ander...

— Ik heb hem nog gezien... Wacht eens... Waar was dat ?

— Denk maar rustig na, vrouwtje, sprak de burgemeester.

— O, nu weet ik het... Ja, kerel, gij waart het, die met de roovers mee kwam om onze koe te stelen.

En toen ik u vroeg mijn koe te mogen houden, snauwde gij mij toe, dat ik zwijgen moest. Gij hebt dan ook mijn zoon gevangen genomen. O, het is zoo.. ik vergis mij niet !

— Uw zoon herkent hem ook, hernam de burgemeester.

— Ja, hij is het, nietwaar, Rolf ?

— Vast en zeker, moeder !

— Dat wijf wist al wat zij zeggen moest, voor ze hier kwam, zei de soldaat van Maarten van Rossum. Men heeft haar de les opgelegd !

— Dus gij blijft ontkennen ? vroeg de burgemeester.

— Ja ! Ik ben nooit in dienst van Maarten van Rossum geweest.

— Dan zullen wij eens op de pijnbank probeeren of gij daar oprechter wordt.

De pijnbank was vreeselijk. Daar martelde men gevangenen, om ze tot bekentenissen te brengen.

En de soldaat van Maarten van Rossum scheen dat goed te weten, want onmiddellijk veranderde hij.

— Geen pijnbank zei hij, Heer Gerrit, wij zijn er aan. Maar liever dadelijk dood dan de helsche pijnbank, waar ze uw lichaam breken om u dan toch op te hangen of het hoofd af te slaan. Welnu, ja, burgemeester, wij moesten hier mannen zoeken, die van Rossum in de stad zouden laten. 't Spel is mislukt.

Koopman Gerrit werd nog bleeker.

— Gij zijt bij mij gekomen om me te vragen voor zulke mannen te zorgen, zei hij tot zijn medeplichtige

— Zoo, zoo, zoudt gij de schuld op mij willen steken ? hernam de tweede gevangene. Gij zijt 's avonds bij mijnheer Maarten van Rossum gekomen en hebt gevraagd, wat er te verdienen was als gij ons in de stad hielpt. Nu, meester Maarten bood u een hoge som, die hij toch uit de kas van deze rijke stad zou halen. En ik moest mee om u te helpen. Ik beken alles, want ik wil niet op de pijnbank !

Rolf en zijn moeder konden nu heen gaan.

— Gij moet naar bed, zei vrouw Kathelijne. Gij zijt niet goed, mijn jongen...

— 't Is waar.... Ik ben erg duizelig.

En Rolf nam den arm van zijn moeder. Hij sukkelde naar huis, waar hij zich dadelijk te bed legde.

In den namiddag kwam mevrouw van Meerdal, want al woonde vrouw Kathelijne in een eenvoudig huisje, toch zorgden de edelman en zijn vrouw goed voor hen. Er waren niet veel woningen vrij te Antwerpen, waar talrijke vluchtelingen uit de Kempen verbleven.

Vrouwe van Meerdal zond weer om den heemeester, want Rolf was koortsig. Hij kreeg nu goede geneeskundige hulp.

Gerrit en zijn medeplichtige werden ter dood gebracht. Maar nog sloop het verraad rond.

De gevreesde Maarten van Rossum met zijn wreede boevenbende lag voor het rijke Antwerpen en begeerig sloegen de roovers den blik op de rijke koopstad, waarvan zij ongelooflijke beschrijvingen gehoord hadden. Ginds was geld en goud, ginds waren schatten ! En reeds jeukten de handen om te plunderen.

Doch binnen de muren heerschten vastberadenheid en moed. Ieder stond op zijn post. En dank aan Rolf's waarschuwing, waakte men strenger tegen verraad.

Eens deed een der politieoversten met zijn mannen de ronde, toen de duisternis gevallen was. Spookachtig pinkten aan de woningen de lantaarns, die daar op bevel van de stad uitgehangen waren.

— Wie sluipen daar ginds ? vroeg de gerechtsdienaar bij zich zelve af, toen zijn oog viel op twee kerels, die langs den muur gingen.

Om geen vermoedens te wekken, liet hij zijn mannen een zijstraat inslaan en daar halt houden, terwijl hij zelf terugkeerde, zich zooveel mogelijk tegen de huizen dringende.

— Zie, daar glom vuur ! De bandieten wilden brand stichten ! De onderschout riep zijn helpers, en eer de twee schelmen de vlucht konden nemen, werden zij ruw bij den kraag gegrepen. Hun verhoor

duurde niet lang. Op heeterdaad betrapt, kon liegen hun niet baten. De waarheid kwam weldra aan het licht. 't Waren handlangers van den vijand, die in de stad brand moesten stichten. Van de verwarring in de stad zou de veldmaarschalk dan gebruik maken om een aanval op de veste te doen. Er waren nog Gelderschen verscholen gebleven.

De verraders werden gevierendeeld, een barbaarsche strafuitvoering, 't zij dat men den schuldige met vier paarden uittrok of hem op een kruis bond in den vorm eener $\times$ en hem de handen de voeten en het hoofd afkapte.

Dit ongeval was dus gelukkig afgewend. Nog meer hield men thans de wacht.

Den volgenden dag verscheen een heraut voor de muren. Aan zijn trompet hing een vlag met het Geldersche wapen. Hij moest een boodschap doen van Maarten van Rossum.

— Uit naam van de koningen van Denemarken (1) en Frankrijk eischt mijn meester de stad op. Hij zet u aan, de poorten te openen en niet langer op den keizer te vertrouwen, die als Jonas door de visschen is opgeslokt, zoo sprak hij.

Burgemeester Van Ursel trad naar voren, en antwoordde :

(1) Ook Denemarken had een verbond gesloten met Frans I.

— Zeg uw meester, dat wij zullen wachten tot de visch onzen keizer weder op land zal uitspuwen, zooals hij met Jonas deed en dan zijn bevelen zullen hooren. Zeg hem verder, dat hij een landroover is, en dat wij zijn boden voortaan aan een boom zullen op- hangen, om ook de vogels wat spijs te geven.

En de heraut kon vertrekken.

* * * *

Den dag liep zonder vijandelikheden ten einde. Van Rossum lag nog werkeloos te Merxem, terwijl zijn voorposten niet verder dan den Pothoek en St.-Willebrordusveld genaderd waren. Doch den volgen- den avond waagde de vijand een aanval, die gericht werd op de «Roypoort».

De strijd was heftig, maar duurde niet lang. De belegeraars werden zoo ongenadig door de dappere burgers ontvangen, dat zij weldra de bestorming op- gaven, een groot aantal dooden en gekwetsten achter- latende. En toen weer de duisternis viel, mochten de Antwerpenaren elkander geluk wenschen over hun eerste overwinning.

Maar er diende gewaakt te worden. De overheid hield een krijgsraad. Voor de Roode Poort stonden twee kloosters en een begijnhof. Zoo de vijand de poort bemachtigde, zou hij zich in deze gebouwen nestelen en van daar een groot gedeelte der stad be- strijken.

Daarom besloot men die stichtingen aan de vlam- men prijs te geven. En 's nachts zagen de wachters op de wallen, hoe de hemel zich rood kleurde door dezen vrijwilligen brand. De monniken en begijnen waren veilig binnen de muren.

VI.

Statig verrees de zon. Zij bescheen een voor de burgers verheugend schouwspel.

— Kunnen wij onze oogen gelooven ? zoo vroegen zij elkander af. Geeft de roover het beleg op ? Trekt hij weg ?

En ja, 't scheen zoo, want reeds waren de voor- posten verdwenen en ginds, langs Berchem, Deurne en Merxem maakte de vijand zich voort.

Antwerpen was dus bevrijd, dank aan den moed der burgers.

Omdat hij geen geschut genoeg bezat, staakte Maarten van Rossum 't beleg. Hij trok Brabant in, langs Mechelen, dat hij niet aandoen durfde, daar de landvoogdes er zich met een goede macht bevond, naar Leuven, dat hij opeischte.

Voor een groote som geld en wijn, benevens eet- waren wilden de magistraten 't beleg der stad af- koopen en Van Rossum stemde toe. Maar de stu- denten, dit verdrag als vernederend voor hun stad be- schouwende, verzetten zich er tegen, sneden de stren-

gen der paarden af van de wagens, die de wijnvaten moesten vervoeren, losten het geschot op de woeste benden en noodzaakten ze zoo tot vertrekken.

• • • •

Later ging Maarten van Rossum over in dienst van keizer Karel, die hem legeroverste maakte. Doch in 't kamp te Givet door de pest aangetast, werd hij naar Antwerpen gevoerd. In de stad, waar voor hij eens het hoofd stootte, dank aan den moed der burgers, stierf hij in 1555.

• • • •

Toen het gevaar geweken was, wilde de weduwe Kathelijne weer naar de heide terug. Rolf, wiens arm geheel genezen was, volgde haar. Voor zijn kloek gedrag, had de jongeling een flinke belooning ontvangen. Van Meerdal had hem aangesteld als boschwachter. Vol van nieuwe plannen vergezelde onze vriend dus zijn moeder. Het oude hutje stond er nog ongedeerd. Maar wat de woeste benden gespaard hadden, zou Rolf zelf afbreken. Immers, een boschwachter kon niet in een stulp wonen.

Op zekeren dag over de heide dwalende, deed Rolf een akelige vondst. Hij zag een geraamte met flarden van kleeren, waaraan hij het overschot van Rochus, den herder, herkende.

Hij achtte het een duren plicht, den doode te begraven.

Andere heidebewoners konden hem eenige inlichtingen geven over de lotgevallen van den ongelukkigen grijsaard.

Zijn kudde werd aangeslagen, om als voedsel te dienen voor de Gelderschen. Van den herder zelf eischte men allerlei diensten, die hij weigerde. Hij wilde niet mee werken aan het ongeluk van landgenooten. En daarom werd hij door een der boeven neergeveld.

Rolf deed trouw zijn werk. Hij had een belangrijke taak. In dien tijd kwam er veel grof wild in de Kempen voor, en er verschenen zelfs zoo veel wolven, dat men een bijzonder loon betaalde aan hen, die deze schadelijke dieren doodden.

Rolf zorgde goed voor moeder en Liesje. Maar de vrede bleef niet duren. Toen Karel V stierf en zijn zoon Filips regeerde, brak in de Nederlanden een opstand uit. Dikwijls zwierven er door de Kempen vreemde benden. Rolf was een trouwe dienaar van zijn heer en beschermde ook zijn moeder en zuster.

E I N D E.